ଅରୁଣ କୁମାର ନାୟକ

ବନାମ

ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ସେପ୍ଟେମ୍ବର 20,2006

[ଏଚ. କେ. ସେମା ଏବଂ ପି. କେ. ବାଲାସୁବ୍ରମଣ୍ୟନ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ସେବା ଆଇନ:

ଚୟନ - ପଦବୀ ପୂରଣ ପାଇଁ ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ଅଧିଯାଚନା ପତ୍ର ପଠାଯାଇଛି - ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ତାଲିକା ପ୍ରାୟୋଜିତ କରନ୍ତି - ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସାର୍ବଜନୀନ ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ୱାରା ପଦବୀଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାପକ ପ୍ରଚାର ପାଇଁ ଶୁଦ୍ଧିପତ୍ର ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା - ପ୍ରାର୍ଥୀମାନେ ସାର୍ବଜନୀନ ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଇ ନଥିଲା - ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାୟୋଜିତ ତାଲିକାରୁ କେବଳ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥୀତ୍ୱ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ଜଣାପଡିଛି ଯାହାଙ୍କୁ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା - ଚୟନକୁ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା, ଚୟନରେ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ନଥିଲା ଏବଂ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏକ ପରିହାସ ଥିଲା - ଉଭୟ ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ସର୍ବସାଧାରଣ ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ କରିଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଆବେଦନକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ନାକଚ କରିବାକୁ ଏବଂ ନୂତନ ଭାବରେ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଅତିରିକ୍ତ ବିଭାଗୀୟ ସବ୍ ପୋଷ୍ଟମାଷ୍ଟର (ଇ.ଡି.ଏସ୍.ପି.ଏମ୍.) ପଦବୀ ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ତା 18.09.1997 ରେ ଏକ ଅଧିଯାଚନା ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଏସ୍.ଟି. /ଏସ୍.ସି. ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ପ୍ରାଥମିକତା ଦିଆଯିବ ବୋଲି ସର୍ତ୍ତ ଥିଲା । ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ 40 ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଏକ ତାଲିକାକୁ ପ୍ରାୟୋଜିତ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ସାଧାରଣ ବର୍ଗର ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 4 ଙ୍କ ନାମ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ଅବକାରୀ ବିଭାଗ

ମଲକାପାଟନମ୍, କ୍ରିଷ୍ଣା ଜିଲ୍ଲା, ଏ.ପି. ବନାମ କେ.ବି.ଏନ. ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର ରାଓ ଓ ଅନ୍ୟମାନେ [1996] 6 ଏସସିସି 216 କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶୁଦ୍ଧିପତ୍ର ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ଅଧିଯାଚନା କରି ବ୍ୟାପକ ପ୍ରଚାର ସହିତ ତା 19.8.1998 ରିଖରେ ସାର୍ବଜନିକ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । 9.9.1998 ତାରିଖରେ ଏକ *ସାର୍ବଜନୀନ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରାଯାଇ ଦରଖାସ୍ତ ଆହ୍ୱାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିଲା ଯେ ଯଦି* ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ସମ୍ପ୍ରଦାୟର 3 ଜଣ ଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥୀ ପ୍ରାର୍ଥିତ୍ୱ ଦାଖଲ କରିନଥାନ୍ତି, ତେବେ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱରେ ଅଭାବ କ୍ରମରେ ଯଥାକ୍ରମେ ଓବିସି ଓ ଏସସି ବର୍ଗର ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏହି ପଦବୀ ଖାଲି ରହିବ । ସାର୍ବଜନୀନ ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀ ଜଣେ ଓବିସି ପ୍ରାର୍ଥୀ ଭାବରେ ଏହି ପଦବୀ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସମେତ ପ୍ରାର୍ଥୀ, ଯେଉଁମାନେ ବିଜ୍ଞାପନକୁ ଅନୁସରଣ କରି ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଡାକଘର ଅଧୀକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆଧାରରେ ବାଦ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ଯେହେତୁ 18.9.1997 ତାରିଖରେ ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ କରାଯାଇଥିବା ଅଧିଯାଚନା ଅନୁଯାୟୀ ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରକ୍ରିୟା ପୂର୍ବରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇସାରିଥିଲା, 9.9.1998 ତାରିଖରେ ସର୍ବସାଧାରଣ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରାଯାଇ ଦରଖାସ୍ତ ଆହ୍ୱାନ କରିବା ଫାଲତୁ ଏବଂ ଅନାବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାୟୋଜିତ 40 ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 7 ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯେତେବେଳେ ତାହା କରିବାକୁ ଡକାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 6 ଜଣ ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଦସ୍ତାବିଜ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିବାରୁ ଅଯୋଗ୍ୟ ଘୋଷିତ ହୋଇଥିଲେ । କେବଳ ଉତ୍ତରଦାତା ନମ୍ବର 4 ର ପ୍ରାର୍ଥୀତ୍ୱକୁ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଯିଏ 15.10.1998 ରେ ମନୋନୀତ ହୋଇଥିଲେ ।

ଆବେଦନକାରୀ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ (ସିଏଟି) ସମ୍ମୁଖରେ ଉତ୍ତରଦାତା ନମ୍ବର 4 ର ଚୟନକୁ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସମଗ୍ର ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ନାକଚ କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ବିଭାଗକୁ ନୂତନ ଭାବେ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପରିଚାଳନା କରିବା ଏବଂ ଉଭୟ ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ 9.9.1998 ତାରିଖର ସାର୍ବଜନୀନ ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନପତ୍ର ଦାଖଲ କରିଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ସମସ୍ତ ଆବେଦନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ତେବେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ଆଦେଶ ରଦ୍ଦ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 4ଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ଏହି ଅପିଲ ।

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିଲେ:

1. ଚୟନ କମିଟି କେବଳ ଚତୁର୍ଥ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ମାମଲା ଉପରେ ବିଚାର କରିଥିଲେ, ଯାହାଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥୀତ୍ୱ କମିଟି ଅନୁଯାୟୀ ସମସ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ତାଙ୍କୁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା । ସାର୍ବଜନୀନ ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ କରିଥିବା ଛଅ ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଅଯୋଗ୍ୟ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା । ବିଭାଗୀୟ ପକ୍ଷ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଠିକ୍ ଭାବରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ମତ ଥିଲା ଯେ ବିଭାଗ ଆଗରେ କୌଣସି ବିକଳ୍ପ ନାହିଁ, କାରଣ ବିବେଚନା କରିବା ପାଇଁ ଏକମାତ୍ର ପ୍ରାର୍ଥୀ ଚତୁର୍ଥ ଉତ୍ତରଦାତା ଥିଲେ । ଚୟନରେ କୌଣସି ଉପାଦାନ ନଥିଲା । ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏକ ପରିହାସ ଥିଲା ।

2. ଖାଲି ପଦବୀ ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରୁ ପ୍ରାୟୋଜିତ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ବିଷୟରେ ନିଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ସୂଚନା ଦେବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ । ଏହି ଅଦାଲତ କହିଛନ୍ତି ଯେ ନିରପେକ୍ଷତା, ନ୍ୟାୟ ଏବଂ ସମାନ ସୁଯୋଗ ନୀତି ସହିତ ଯୋଗ କରି ଏବଂ ସୁସଂଗତ ସମୁଚିତ ବିଭାଗ କିମ୍ବା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାପକ ପ୍ରସାରଣ ଥିବା ଖବରକାଗଜରେ ପ୍ରକାଶନ, ରେଡିଓ, ଟେଲିଭିଜନ ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତି ସମ୍ବାଦ ବୁଲେଟିନରେ ଘୋଷଣା କରିବା ଏବଂ ଆବେଦନ କରିଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ୍ । ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସମସ୍ତ ଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ସମାନ ସୁଯୋଗ ଦେବା ପାଇଁ ଏହି ମତ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏପରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପଛରେ ଥିବା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତତା ମଧ୍ୟ ଦୃଢ଼ ସାର୍ବଜନୀନ ନୀତି ସହିତ ସୁସଂଗତ ଯାହା ଖବରକାଗଜ, ରେଡିଓ, ଟେଲିଭିଜନ ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତି ସମ୍ବାଦ ବୁଲେଟିନରେ ବ୍ୟାପକ ପ୍ରକାଶନ ଦ୍ୱାରା ଖାଲି ଥିବା ସ୍ଥାନର ସୂଚନା ଦେବାର ସୁଯୋଗକୁ ବ୍ୟାପକ କରିଥାଏ । ଉତ୍ତମ ଯୋଗ୍ୟତା ଥିବା ଉତ୍ତମ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରାଯାଇଥାଏ, ଯାହାଫଳରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ବିକଳ୍ପ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଚୟନ କରାଯାଇ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ଅଧିକ ଭଲ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଥାଏ ।

ଅବକାରୀ ଅଧୀକ୍ଷକ / ମାଚ୍ଛାପାଟନମ, କ୍ରିଷ୍ଣା ଜିଲ୍ଲା, ଏ. ପି. ବନାମ କେ. ବି. ଏନ୍. ବି. ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର ରାଓ ଏବଂ* ଅନ୍ୟମାନେ, [1996] 6 ଏସ. ସି. ସି. 216 ଅନୁସରଣ କରିଥିଲେ ।

ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ ଏନ୍.ହରଗୋପାଳ [1987] 3 **ଏସ.ସି.ସି. 308 ଏବଂ ଦିଲ୍ଲୀ** *ବିକାଶ ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି କର୍ମଚାରୀ ସଂଘ ବନାମ ଦିଲ୍ଲୀ ପ୍ରଶାସନ. ଦିଲ୍ଲୀ, [1992] 4* ଏସ.ସି.ସି., **99, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।**

ଅରୁଣ ତିୱାରୀ ବନାମ ଜିଲ୍ଲା ମନସବି ଶିକ୍ଷକ ସଂଘ, **[1998] 2 ଏସ. ସି. ସି. 332, ପ୍ରଭେଦ ଦେଖାଯାଇଛି ।**

3. 9.9.98 ତାରିଖର ଅଧିସୂଚନାରେ ଏହି ପଦବୀଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଏସ୍.ଟି. ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଇଚ୍ଛୁକ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କଠାରୁ ଆବେଦନପତ୍ର ଆହ୍ବାନ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଜ୍ଞାପନରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦି ଏସ୍.ଟି. ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ସର୍ବନିମ୍ନ ତିନି ଜଣ ଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥୀ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥିତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ନାହିଁ, ତେବେ ଉକ୍ତ ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନକୁ ଅଣସଂରକ୍ଷିତ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସଂରକ୍ଷିତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱରେ ଅଭାବ କ୍ରମରେ - ଓବିସି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଏବଂ ଏସସି ସମ୍ପ୍ରଦାୟଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଆବେଦନକାରୀ ଓବିସି ଅଟନ୍ତି । ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ, ଚତୁର୍ଥ ଉତ୍ତରଦାତା ସାଧାରଣ ବର୍ଗର ଅଟନ୍ତି । ଅନ୍ୟଥା, ଓବିସି ଏବଂ ଏସସି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଂରକ୍ଷିତ ବର୍ଗର ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଉପଲବ୍ଧତା ସତ୍ତ୍ୱେ ତାଙ୍କୁ ଚୟନ କରାଯାଇ ପାରି ନଥାନ୍ତା ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା: ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2262/2005 ।

ଓ.ଯେ.ସି ସଂଖ୍ୟା 6122/2000 ରେ ଥିବା ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କଟକଙ୍କର ତା 13.2.2003 ରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଏମ୍. ଏନ୍. କୃଷ୍ଣମଣି, ସୌମ୍ୟଜିତ୍ ପାଣି, ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ପାଣ୍ଡା, ବିପିନ କେ. ସକ୍ସେନା ଏବଂ ଅନସାର ଅହମ୍ମଦ ଚୌଧୁରୀ ଆବେଦନକାରୀ ପାଇଁ ।

କେ. ପି. ପାଠକ, ଏ. ଏସ୍.ଜି. (ଏନ୍. ପି.), ହରିଶ ଚନ୍ଦ୍ର, ନବୀନ ପ୍ରକାଶ, ଶୈଳେନ୍ଦର ଶର୍ମା, ଭି. କେ. ବର୍ମା, ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଏନ୍. ତରଡଲ, ଜାମସେଦ ବେ ଏବଂ ପରମାନନ୍ଦ ଗୌର ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ **ଏଚ. କେ. ସେମା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ** ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଓ.ଜେ.ସି. ସଂଖ୍ୟା 6122/2000 ରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର 13.02.2003 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହି ଆବେଦନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ହୋଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ ଓ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 606/1998 ରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ (ଏହା ପରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ) ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ 6.8.1999 ତାରିଖର ଆଦେଶ ରଦ୍ଦ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଆମେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ଶୁଣିଛୁ । ବର୍ତ୍ତମାନର ବିବାଦଟି ରତ୍ନଗିରିଠାରେ ଅତିରିକ୍ତ ବିଭାଗୀୟ ସବ୍ ପୋଷ୍ଟମାଷ୍ଟର (ସଂକ୍ଷେପରେ ଇଡିଏସପିଏମ୍), ବର୍ତ୍ତମାନ ଜିଏକି ଗ୍ରାମୀଣ ଡାକ ସେବକ ଭାବେ ପୁନଃ ନାମିତ ହେବା ନିଯୁକ୍ତି ସହିତ ଜଡିତ ଅଟେ । 18.9.1997 ତାରିଖରେ ସ୍ଥାନୀୟ ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ଏକ ଅଧିଯାଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଏସ୍.ଟି. /ଏସ୍.ସି. ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ପ୍ରାଥମିକତା ଦିଆଯିବ । ବିଜ୍ଞାପନ ଅନୁଯାୟୀ ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏଠାରେ ଚତୁର୍ଥ ଉତ୍ତରଦାତା ଶ୍ରୀ ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ କରଙ୍କ ସମେତ 40 ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ତାଲିକା ପ୍ରାୟୋଜିତ କରିଥିଲା । 19.8.1998ରେ ଏକ ଶୁଦ୍ଧିପତ୍ର ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ଅଧିଯାଚନା କରାଯିବା ସହିତ ସାର୍ବଜନୀନ ଅଧିସୂଚନାର ବ୍ୟାପକ ପ୍ରଚାରର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା । *ଅବକାରୀ ଅଧୀକ୍ଷକ ମାଲ୍କାପାଟନମ୍, କ୍ରିଷ୍ଣା ଜିଲ୍ଲା, ଏ. ପି. ବନାମ କେ.ବି. ଏନ୍. ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର ରାଓ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*, [1996] 6 ଏସ୍.ସି.ସି. 216 ମାମଲାରେ ଏହି ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଶୁଦ୍ଧିପତ୍ର ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । 9.9.1998 ତାରିଖରେ, ଇଚ୍ଛୁକ *ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କଠାରୁ ଆବେଦନପତ୍ର ଆହ୍ୱାନ କରି ସାର୍ବଜନୀନ ଅଧିସୂଚନା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ଅଧିସୂଚନାରେ, ଏହା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା* ଯେ ଯଦି ଏସ୍.ଟି. ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ସର୍ବନିମ୍ନ 3 ଜଣ ଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥୀ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥୀତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ ନକରନ୍ତି, ତେବେ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱରେ ଅଭାବ କ୍ରମରେ ଯଥାକ୍ରମେ ଓବିସି ଏବଂ ଏସ୍.ସି. ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ପଦବୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ସାର୍ବଜନୀନ ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀ ଆବଶ୍ୟକ ଦସ୍ତାବିଜ ସହିତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଆବେଦନ ଫର୍ମାଟରେ ଓବିସି ପ୍ରାର୍ଥୀ ଭାବରେ ଏହି ପଦବୀ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ।

ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ଯେ ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାୟୋଜିତ 40 ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 7 ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀ ସେମାନଙ୍କ ଆବେଦନ ଫର୍ମ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ

ଯେତେବେଳେ ଏହା କରିବାକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା । ଏହିପରି, 33 ଜଣ ବାଦ୍ ପଡ଼ିଥିଲେ । ଅବଶିଷ୍ଟ 7 ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଛଅ ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀ ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ କାଗଜପତ୍ର ଦାଖଲ କରିନଥିବାରୁ ପୁଣିଥରେ ଅଯୋଗ୍ୟ ଘୋଷିତ ହୋଇଥିଲେ । କେବଳ ଚତୁର୍ଥ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥୀତ୍ୱକୁ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କୁ 15.10.1998 ରେ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା । ଚୟନରେ କୌଣସି ମୌଳିକତା ନଥିଲା । ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏକ ପରିହାସ ଥିଲା । ବିଜ୍ଞାପନ ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ କରିଥିବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସମେତ ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଡାକଘର ଅଧୀକ୍ଷକ, କଟକ, ଉତ୍ତର ପ୍ରଭାଗଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆଧାରରେ ବାଦ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ଯେହେତୁ ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରକ୍ରିୟା 18.9.1997 ତାରିଖରେ ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁରୋଧ ଅନୁଯାୟୀ ଆରମ୍ଭ ହୋଇସାରିଛି, 9.9.98 ତାରିଖରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଅଧିସୂଚନା ଆହ୍ୱାନ କରିଥିବା ଆବେଦନଗୁଡିକ ଅତିରିକ୍ତ ଏବଂ ଅନାବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଏହି ଯୁକ୍ତିରେ, ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତା ମତ ଥିଲା ଯେ ଚତୁର୍ଥ ଉତ୍ତରଦାତା ଯିଏ ଜଣେ ସାଧାରଣ ବର୍ଗର ପ୍ରାର୍ଥୀ, ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ କରାଯାଇଥିବା ଅଧିଯାଚନା ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ କରିଥିବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକମାତ୍ର ଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଥିଲେ ।

ଏଥିରେ କ୍ଷୁବ୍ଧ ହୋଇ, ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଓ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 606/98 ଦାଖଲ କରି - 4ର୍ଥ ଉତ୍ତରଦାତା ଙ୍କ ଚୟନକୁ ଆପତ୍ତି *କରିଥିଲେ / ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ* ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆବେଦନପତ୍ରକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ବିଭାଗକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ଥିଲା । ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏକ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଥିଲେ ଯେ ଯେକୌଣସି ନିଯୁକ୍ତି ଉପରୋକ୍ତ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଓ.ଏ.ର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଫଳାଫଳ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ । ବିଭାଗ 15.1.1999 ରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 4ଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଏକ ନିଯୁକ୍ତି ପତ୍ର ଜାରି କରିଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଏକ ସର୍ତ୍ତଜ୍ଞାପକ ଦଫା ରହିଥିଲା ଯେ ନିଯୁକ୍ତି ଓ.ଏ.ର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଫଳାଫଳ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ଏହା ପରେ, 6.8.1999 ତାରିଖର ଏକ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଓ. ଏ. କୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆବେଦନ ସମେତ ଉଭୟ ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏବଂ 9.9.98 ତାରିଖର ସାର୍ବଜନୀନ ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ଦରଖାସ୍ତ ଦାଖଲ କରିଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ସମସ୍ତ ଦରଖାସ୍ତକୁ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ଏବଂ ଏକ ନୂତନ ଚୟନ

ପ୍ରକ୍ରିୟା ପରିଚାଳନା କରିବାକୁ ଉତ୍ତରଦାତା ବିଭାଗକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ଆପତ୍ତିରେ ଥିବା ସମଗ୍ର ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲେ ।

ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଶୁଣିବା ପରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଛନ୍ତି ଯେ ମୂଳ ଫାଇଲର ଚୟନରେ ନଥି ଗୁଡିକର ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପରେ, ବିଚାର କରାଯାଉଥିବା ସାତ ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଛଅ ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀ ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଦସ୍ତାବିଜ ଦାଖଲ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଯୋଗ୍ୟ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହା ମଧ୍ୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ଚୟନ କମିଟି କେବଳ ଚତୁର୍ଥ ଉତ୍ତରଦାତା ଙ୍କ ମାମଲା ଉପରେ ବିଚାର କରିଥିଲା ଯାହାର ପ୍ରାର୍ଥୀତ୍ୱ କମିଟି ଅନୁଯାୟୀ ସମସ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ତାଙ୍କୁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଭାଗର ଯୁକ୍ତି ଥିଲା ଯେ ମହାନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କର ପରିପତ୍ର ଭାବେ ସାର୍ବଜନୀନ ଅଧିସୂଚନା ଜାରି କରିବା ଭୁଲ୍ ଥିଲା, ପଦପଦବୀ, ନିଯୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରୁ ଏକାସାଙ୍ଗରେ ନାମ ଡକାଇବା ଏବଂ ସାର୍ବଜନୀନ ଅଧିସୂଚନା ଜାରି କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ସେହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ ଯେଉଁଠାରେ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ହାତକୁ ନିଆଯାଇ ସାରିଛି ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ସାର୍ବଜନୀନ ଅଧିସୂଚନାକୁ ଅନୁସରଣ କରି ଆବେଦନ କରିଥିବା ଛଅ ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଅଯୋଗ୍ୟ ଘୋଷିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ବିଭାଗର ଆଭିମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଆମ ମତରେ, ସଠିକ୍ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ମତ ଥିଲା ଯେ ବିଭାଗ ସମ୍ମୁଖରେ କୌଣସି ବିକଳ୍ପ ନାହିଁ କାରଣ ଏକମାତ୍ର ପ୍ରାର୍ଥୀ ଭାବରେ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ଚତୁର୍ଥ ଉତ୍ତରଦାତା ଥିଲେ । ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ଆଧାର କରି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଚତୁର୍ଥ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କର ଚୟନ ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତିକୁ ରଦ୍ଦ କରିଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ମତାମତକୁ ଆମେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ଥନ କରୁଛୁ ।

ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଅନୁପାଳନରେ ଚତୁର୍ଥ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି 3.5.2000 ରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । 15.5.2000 ରେ ଏକ ନୂତନ ଚୟନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ମୋଟ 13 ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚତୁର୍ଥ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସମେତ ନିଯୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରାୟୋଜିତ ତାଲିକା ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିବା ଦରଖାସ୍ତ ଏବଂ ୨.୨.୨୪ ର ସାର୍ବଜନୀନ ଅଧିସୂଚନା ଅନୁସରଣରେ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନପତ୍ରକୁ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ଚୟନରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀ *ଅରୁଣ କୁମାର ନାୟକଙ୍କୁ* ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଚତୁର୍ଥ ଉତ୍ତରଦାତା ଙ୍କୁ ଚୟନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ

ଚତୁର୍ଥ ଉତ୍ତରଦାତା ସେହି ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲେ ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କ *ମାମଲା ପ୍ରଥମେ ଚୟନ* କମିଟି ଦ୍ୱାରା 15.10.1998 ରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥିଲା । ତେବେ, ଓ.ଜେ.ସି. ସଂଖ୍ୟା 6122/2000 ରେ ଥିବା ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର 6.8.99 ତାରିଖର ଆଦେଶ ରଦ୍ଦ କରିଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଚତୁର୍ଥ ଉତ୍ତରଦାତା ଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଛନ୍ତି ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ 28.3.2003 ରିଖରେ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଆଦେଶ ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଇଥିଲା । ଏହା କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଏହି ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ସ୍ଥଗିତାଦେଶକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆବେଦନକାରୀ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଦବୀରେ ରହିଛନ୍ତି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ ସି. ଏନ୍. ହରଗୋପାଳ, [1987] 3 ଏସ. ସି. ସି. 308 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ବିଚାରକୁ ଅଲଟାଇଛନ୍ତି, ଯେଉଁଠାରେ ଏହା ରାୟ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ଚୟନ କ୍ଷେତ୍ର ଉପଭୋଗ କରୁଥିବା ସରକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରଥମେ ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାୟୋଜିତ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରହିବା ଉଚିତ, ଏବଂ ଏହାକୁ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 14 ଏବଂ 16 କୁ ଉଲ୍ଲଂଘନ ନ କରିବା ପାଇଁ ସମର୍ଥନ କରାଯାଇଥିଲା । ଦିଲ୍ଲୀ ବିକାଶ ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି କର୍ମଚାରୀ ସଂଘ ବନାମ ଦିଲ୍ଲୀ ପ୍ରଶାସନ ଦିଲ୍ଲୀ [1992] 4 ଏସ.ସି.ସି. 99 ମାମଲାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଭର କରିଛନ୍ତି, ଯେଉଁଠାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅପବ୍ୟବହାରକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ଏକ ପଦ୍ଧତି ଭାବରେ ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମାଧ୍ୟମରେ ନିଯୁକ୍ତି ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ପରବର୍ତ୍ତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅବକାରୀ ଅଧିକାରୀ ମଚ୍ଛାପାଟନମ୍ ବନାମ କେ. ବି. ଏନ୍. ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର ରାଓ, [1996] 6 ଏସ୍. ସି. ସି. 216 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ହରଗୋପାଳ (ଉପରୋକ୍ତ) ଙ୍କୁ ବିଚାର ଏବଂ ବିଶିଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠ ସମ୍ମୁଖରେ ରଖାଯାଇଥିଲା, *କିନ୍ତୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି କହିଥିଲେ ଯେ* ଏହାକୁ ସେହି ମାମଲାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ ପୃଥକ କରାଯାଇପାରିବ ।

ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର *ରାଓ* (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ତିନି ଜଣିଆ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 6 ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ *ହରଗୋପାଳ* (ଉପରୋକ୍ତ) ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପରେ ନିମ୍ନମତେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ   ନେଇଛନ୍ତି: -

"ସମ୍ପୃକ୍ତ ଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ଅଧିକ ଗ୍ରହଣୀୟ ଯାହାର ନିରପେକ୍ଷ ବ୍ୟବହାର, ନ୍ୟାୟ ଏବଂ ସମାନ ସୁଯୋଗର ନୀତି ସହିତ ସୁସଂଗତ ହେବ । ଏହା ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ ଯେ ଅନେକ ପ୍ରାର୍ଥୀ ନାମ ପ୍ରାୟୋଜିତ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ଅଟନ୍ତି, ଯଦିଓ ସେମାନଙ୍କ ନାମ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଛି କିମ୍ବା ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ହେବାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଛି, ଫଳରେ ପସନ୍ଦ ଅନୁସାରେ ଚୟନ କେବଳ ସେହି ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରହିଛି, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ନାମ ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାୟୋଜିତ ହେବ ।ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଅନେକ ଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥୀ ରାଜ୍ୟ ଅଧୀନରେ ଏକ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ବିଚାର କରିବାର ଅଧିକାରରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୁଅନ୍ତି । ଏହା ଏକ ଉତ୍ତମ ବିଚାର ବୋଲି ପ୍ରତୀୟମାନ ହେଉଛି ଯେ, ଅନୁରୋଧକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ/ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ସୂଚିତ କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହେବା ଉଚିତ ଏବଂ ଅନୁରୋଧ ଅନୁଯାୟୀ ବରିଷ୍ଠତା ଏବଂ ସଂରକ୍ଷଣ ଅନୁଯାୟୀ ଚୟନ ପାଇଁ ଅନୁରୋଧକାରୀ ବିଭାଗକୁ ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ନାମକୁ ପ୍ରାୟୋଜିତ କରିବା ଉଚିତ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଉପଯୁକ୍ତ ବିଭାଗ କିମ୍ବା ଉଦ୍ୟୋଗ କିମ୍ବା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ବ୍ୟାପକ ପ୍ରସାର ଥିବା ଖବରକାଗଜରେ ପ୍ରକାଶନ ଦ୍ୱାରା ନାମ ଆହ୍ୱାନ କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ବୋର୍ଡରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ଉଚିତ କିମ୍ବା ରେଡିଓ, ଟେଲିଭିଜନ ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତି ସମ୍ବାଦ ବୁଲେଟିନରେ ଘୋଷଣା କରିବା ଉଚିତ, ଏବଂ ତା 'ପରେ ଆବେଦନ କରିଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ମାମଲା ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ୍ । ଯଦି ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ, ତେବେ ନିରପେକ୍ଷତା ଅବ୍ୟାହତ ରହିବ । ନିଯୁକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସୁଯୋଗର ସମାନତା ସମସ୍ତ ଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ହେବ ।

ତେଣୁ ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର ରାଓ *(ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ* ଏହି ଅଦାଲତ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରୁ ପ୍ରାୟୋଜିତ ପଦବୀ ଏବଂ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ବିଷୟରେ ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ସୂଚନା ଦେବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ । ଏହି ଅଦାଲତ ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ନିରପେକ୍ଷତା, ନ୍ୟାୟ ଏବଂ ସମାନ ସୁଯୋଗ ନୀତି ସହିତ ଅତିରିକ୍ତ ଏବଂ ସୁସଂଗତ ଭାବରେ, ଉପଯୁକ୍ତ ବିଭାଗ କିମ୍ବା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାପକ ପ୍ରସାରଣ ଥିବା ଖବରକାଗଜରେ ପ୍ରକାଶନ ଦ୍ୱାରା ନାମ ଆହ୍ୱାନ କରିବା

ଉଚିତ୍ । ରେଡିଓ, ଟେଲିଭିଜନ ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତି ସମ୍ବାଦ ବୁଲେଟିନରେ ଘୋଷଣା ଏବଂ ଆବେଦନ କରିଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ବିଚାର କରାଯାଉ । ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସମସ୍ତ ଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ସମାନ ସୁଯୋଗ ଦେବା ପାଇଁ ଏହି ମତ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏପରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପଛରେ ଥିବା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତତା ମଧ୍ୟ ଦୃଢ଼ ସାର୍ବଜନୀନ ନୀତି ସହିତ ସୁସଂଗତ, ଯାହା ଖବରକାଗଜ, ରେଡିଓ, ଟେଲିଭିଜନ ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତି ସମ୍ବାଦ ବୁଲେଟିନରେ ବ୍ୟାପକ ପ୍ରକାଶନ ଦ୍ୱାରା ଖାଲି ସ୍ଥାନର ବିଜ୍ଞପ୍ତିର ସୁଯୋଗକୁ ବ୍ୟାପକ କରିଥାଏ, ଭଲ ଯୋଗ୍ୟତା ଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀମାନେ ଆକର୍ଷିତ ହୁଅନ୍ତି, ଯାହାଫଳରେ ଉପଯୁକ୍ତ ବିକଳ୍ପ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇପାରିବ, ଏବଂ ଜନସ୍ୱାର୍ଥକୁ ଅଧିକ ଭଲ ଭାବେ ପରିବେଷଣ କରିବା ପାଇଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଚୟନ କରାଯାଇ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଥାନ୍ତା ।

ଅରୁଣ *ତିୱାରୀ ବନାମ ଜିଲା ମାନସବି ଶିକ୍ଷକ ସଙ୍ଘ, [1998]* 2 ଏସସିସି 332 ମାମଲାରେ, ଯେଉଁଠାରେ ଏକ ସମୟବଦ୍ଧ ଯୋଜନା (ଅପରେସନ ବ୍ଲାକବୋର୍ଡ) ଅଧୀନରେ ପ୍ରାୟ 7000 ସହକାରୀ ଶିକ୍ଷକ ପଦବୀ ପୂରଣ କରିବାକୁ, ବୈଧାନିକ ନିୟମରେ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଚୟନ ବୋର୍ଡକୁ ସାମିଲ ନକରି ଜିଲ୍ଲା ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରୁ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଡାକି ଜିଲ୍ଲା ଅନୁଯାୟୀ ଖାଲି ପଦବୀ ପୂରଣ ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠ କହିଥିଲେ ଯେ ଜରୁରୀ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ପଦ୍ଧତି ଅନ୍ୟାୟ ନୁହେଁ । ଯଦିଓ ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର ରାଓ (ସୁପ୍ରା) ଙ୍କ ବିଷୟରେ ଏକ ସନ୍ଦର୍ଭ ଦିଆଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଅରୁଣ ତିୱାରୀ (ସୁପ୍ରା) ରେ ମଧ୍ୟ ଏହା ଭିନ୍ନ ନଥିଲା । ହରଗୋପାଳ (ସୁପ୍ରା), ଦିଲ୍ଲୀ ବିକାଶ ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି କର୍ମଚାରୀ ସଂଘ (ସୁପ୍ରା) ଏବଂ ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର ରାଓ (ସୁପ୍ରା) ଙ୍କ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଦୁଇଜଣିଆ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20 ରେ ନିମ୍ନମତେ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି:-

> " ପରବର୍ତ୍ତୀ ବିବାଦ ବିଜ୍ଞାପନ ପରିବର୍ତ୍ତେ ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରୁ ଆବେଦନପତ୍ର ଆହ୍ୱାନ କରିବା ସହିତ ଜଡିତ । ଏକ ସମୟବଦ୍ଧ ଯୋଜନାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅବଲମ୍ବନ କରାଯାଇଛି । ମୂଳ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ଯଦି ଏହି ପଦବୀଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞାପନ ଦିଆଯାଇଥାନ୍ତା, ତେବେ ସେମାନଙ୍କ ଭଳି ଆହୁରି ଅନେକ ଆବେଦନ କରି ପାରିଥାନ୍ତେ । ତେବେ ଅଭିଯୋଗ କରୁଥିବା ମୂଳ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ଏହି ପଦବୀ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଯୋଗ୍ୟତା

> ନାହିଁ ।ରେକର୍ଡରୁ ଯେତେଦୂର ଆମେ ଦେଖିପାରୁଛୁ, ଆବଶ୍ୟକ ଯୋଗ୍ୟତା ଥିବା କେହି ଅଭିଯୋଗ କରିନାହାଁନ୍ତି ଯେ ବିଜ୍ଞାପନ ଜାରି କରାଯାଇନଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ବାରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା ହେଉଛି, ଯେଉଁ ବିଶେଷ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଚୟନ ଏବଂ ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି, ସେହି ପରିସ୍ଥିତିରେ କେବଳ 1993 ପାଇଁ ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଆବେଦନପତ୍ର ଆହ୍ୱାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନ୍ୟାୟ ନୁହେଁ ।"

ତେଣୁ, ଅରୁଣ ତିୱାରୀ (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସେହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ, ଯଥା ଏକ ସମୟବଦ୍ଧ ଯୋଜନା ଏବଂ ସେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏହା ଅଧୀନରେ କୌଣସି ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର ରାଓ (ଉପରୋକ୍ତ) ଙ୍କ ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ତିନି ଜଣିଆ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ *ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ* କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ତାହା ଏବେବି ବିଚାରାଧୀନ ରହିଛି ।

ଆହୁରି ଏକ କାରଣ ରହିଛି, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଆଦେଶ ବଜାୟ ରଖାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ୨.୨.୨୪ ତାରିଖର ଅଧିସୂଚନାରେ ଏହି ପଦବୀଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଏସ୍. ଟି. ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଇଚ୍ଛୁକ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କଠାରୁ ଆବେଦନପତ୍ର ଆହ୍ୱାନ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଜ୍ଞାପନରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦି ଏସ୍. ଟି. ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ସର୍ବନିମ୍ନ ତିନି ଜଣ ଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥୀ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥୀତା ପ୍ରଦାନ ନକରନ୍ତି, ତେବେ ଉକ୍ତ ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନକୁ ଅଣସଂରକ୍ଷିତ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ ଏବଂ ଓବିସି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଏବଂ ଏସ୍. ସି. ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱରେ ଅଭାବ କ୍ରମରେ ଅନ୍ୟ ସଂରକ୍ଷିତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଆବେଦନକାରୀ ଓବିସିର ଅଟନ୍ତି, ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ, ଚତୁର୍ଥ ଉତ୍ତରଦାତା ସାଧାରଣ ବର୍ଗର ଅଟନ୍ତି । ଅନ୍ୟଥା, ଓବିସି ଏବଂ ଏସସି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଂରକ୍ଷିତ ବର୍ଗର ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଉପଲବ୍ଧତା ସତ୍ତ୍ୱେ ତାଙ୍କୁ ଚୟନ କରାଯାଇ ପାରି ନଥାନ୍ତା।

ଉପରୋକ୍ତ କାରଣ ପାଇଁ 2000 ମସିହା ଓଜେସି ସଂଖ୍ୟା 6122/2000 ରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର 13.02.2003 ତାରିଖର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ଏତଦ୍ ଦ୍ୱାରା

ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଛି । ଅପିଲକୁ ମଞ୍ଜୁର ଦିଆଯାଇଛି । ଚତୁର୍ଥ ଉତ୍ତରଦାତା ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ରିଟ୍ ପିଟିସନ୍ ଖାରଜ ହୋଇଛି । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

ଏ.କେ.ଟି   ଆବେଦନଟି ଅନୁମୋଦିତ ହେଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା:
ତପସ୍ୱିନୀ ବିଶ୍ୱାଳ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।